

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 112/12
Λουξεμβούργο, 6 Σεπτεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-544/10
Deutsches Weintor eG κατά Land Rheinland-Pfalz

Δεν επιτρέπεται ο οίνος να διατίθεται στο εμπόριο με την ένδειξη «εύπεπτος»

Η ένδειξη αυτή, με την οποία δηλώνεται η μειωμένη οξύτητα του οίνου, αποτελεί ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, ο οποίος απαγορεύεται για τα αλκοολούχα ποτά

Η νομοθεσία της Ένωσης ¹ απαγορεύει κάθε «ισχυρισμό» ² επί θεμάτων υγείας στις ετικέτες και στη διαφήμιση ποτών με περιεκτικότητα σε αιθανόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκο, όπως είναι, μεταξύ άλλων, ο οίνος. Λόγω των κινδύνων που συνδέονται με την κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών, ο νομοθέτης της Ένωσης έχει θέσει ως σκοπό την προστασία της υγείας των καταναλωτών, των οποίων οι καταναλωτικές συνήθειες ενδέχεται να επηρεαστούν άμεσα από τέτοιους ισχυρισμούς.

Ο Deutsches Weintor, συνεταιρισμός οινοπαραγωγών που εδρεύει στο Ilbesheim (Γερμανία), στο Land Rheinland-Pfalz (ομόσπονδο κράτος Ρηνανίας Παλατινάτου), εμπορεύεται οίνους από τις ποικιλίες Dornfelder και Grauer/Weißer Burgunder με την ένδειξη «ελαφρύς οίνος» της οποίας έπεται η φράση «ήπια οξύτητα». Στην ετικέτα αναγράφονται, ειδικότερα, τα εξής: «Η ηπιότητά του οφείλεται στην εφαρμογή της ειδικής προστατευτικής μεθόδου “LO 3” για τη βιολογική μείωση της οξύτητας». Στην ετικέτα στον λαιμό της φιάλης αναγράφονται τα εξής: «ελαφρύς οίνος, εύπεπτος». Στον τιμοκατάλογο, ο οίνος περιγράφεται ως «ελαφρύς οίνος – ήπιας οξύτητας/εύπεπτος».

Η αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία της αγοράς των αλκοολούχων ποτών στο Land Rheinland-Pfalz δεν επέτρεψε τη χρήση της ενδείξεως «εύπεπτος», με το αιτιολογικό ότι συνιστά «ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας», τον οποίο η νομοθεσία της Ένωσης απαγορεύει. Ο Deutsches Weintor προσέφυγε στα γερμανικά δικαστήρια, ζητώντας να του επιτραπεί η χρήση της ενδείξεως αυτής στην ετικέτα και στη διαφήμισή των συγκεκριμένων οίνων. Προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι η ένδειξη «εύπεπτος» δεν έχει σχέση με την υγεία, αλλά μόνο με την εν γένει ευεξία. Το Bundesverwaltungsgericht (ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο), το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς σε τελευταίο βαθμό, ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει το περιεχόμενο της επίμαχης απαγορεύσεως και, επιπλέον, να κρίνει το συμβατό της απαγορεύσεως αυτής με τα θεμελιώδη δικαιώματα των παραγωγών και των εμπόρων οίνων, και συγκεκριμένα με την ελευθερία ασκήσεως επαγγέλματος και την επιχειρηματική ελευθερία.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απαντά ότι η απαγόρευση χρήσεως ισχυρισμών επί θεμάτων υγείας για την προώθηση ποτών με περιεκτικότητα σε αιθανόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκο καλύπτει και την ένδειξη «εύπεπτος», η οποία συνοδεύεται από αναφορά σε μειωμένη περιεκτικότητα σε ουσίες τις οποίες οι καταναλωτές θεωρούν ως επί το πλείστον επιβλαβείς.

Συγκεκριμένα, «ισχυρισμός επί θεμάτων υγείας» δεν υπάρχει μόνον όταν προβάλλεται βελτίωση της καταστάσεως της υγείας χάρη στην κατανάλωση του συγκεκριμένου τροφίμου. Αρκεί να προβάλλεται απλώς ότι διατηρείται η καλή κατάσταση της υγείας, παρά την κατανάλωση ενός ενδεχομένως επιβλαβούς τροφίμου. Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον οι

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (ΕΕ L 404, σ. 9), όπως ισχύει μετά την τελευταία τροποποίησή του με τον κανονισμό (ΕΕ) 116/2010 της Επιτροπής, της 9ης Φεβρουαρίου 2010 (ΕΕ L 37, σ. 16).

² «Ισχυρισμός» κάθε μήνυμα ή απεικόνιση, η οποία δεν είναι υποχρεωτική και δηλώνει, υπονοεί ή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

προσωρινές και παροδικές συνέπειες της άπαξ καταναλώσεως μιας συγκεκριμένης ποσότητας τροφίμου, αλλά και οι συνέπειες τις οποίες προκαλεί σωρευτικά στη φυσική κατάσταση η επανειλημμένη και μακροχρόνια κατανάλωση του τροφίμου αυτού.

Εν προκειμένω, με την επίμαχη ένδειξη περί ευχερούς απορρόφησης και πέψης του συγκεκριμένου οίνου υπονοείται ότι, λόγω της μειωμένης οξύτητας του οίνου αυτού, το πεπτικό σύστημα είτε δεν υφίσταται καμία καταπόνηση είτε υφίσταται μειωμένη καταπόνηση και ότι το σύστημα αυτό παραμένει σχετικά υγιές και αβλαβές, ακόμη και σε περίπτωση επανειλημμένης κατανάλωσης. Επομένως, με τον επίμαχο ισχυρισμό αφήνεται να εννοηθεί ότι προκαλείται διαρκές και ωφέλιμο φυσιολογικό αποτέλεσμα, το οποίο συνίσταται στη διατήρηση της καλής καταστάσεως του πεπτικού συστήματος, σε αντίθεση με άλλους οίνους, των οποίων η κατανάλωση θεωρείται ότι επιφέρει σωρευτικά διαρκείς επιβλαβείς συνέπειες για το πεπτικό σύστημα και, συνεπώς, για την υγεία. Κατά συνέπεια, η ένδειξη αυτή συνιστά ισχυρισμό επί θεμάτων υγείας, ο οποίος απαγορεύεται.

Περαιτέρω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η άνευ εξαιρέσεων απαγόρευση στους παραγωγούς και εμπόρους οίνων να χρησιμοποιούν ισχυρισμούς όπως ο επίμαχος εν προκειμένω, ακόμη και αν οι ισχυρισμοί αυτοί ευσταθούν, είναι συμβατή τόσο με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και με την αρχή της αναλογικότητας.** Συγκεκριμένα, η απαγόρευση αυτή εξασφαλίζει τη δίκαιη εξισορρόπηση μεταξύ, αφενός, της προστασίας της υγείας των καταναλωτών, και, αφετέρου, της επαγγελματικής και της επιχειρηματικής ελευθερίας των παραγωγών και των εμπόρων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι οι ισχυρισμοί σχετικά με τα ποτά αυτά δεν πρέπει να είναι καθόλου διφορούμενοι, ούτως ώστε οι καταναλωτές να είναι σε θέση να τα καταναλώνουν έχοντας υπόψη όλους τους κινδύνους που είναι συνυφασμένοι με την κατανάλωση των συγκεκριμένων ποτών και έτσι να προστατεύουν αποτελεσματικά την υγεία τους. Ωστόσο, ο επίμαχος ισχυρισμός, μολονότι ευσταθεί, υπό την έννοια ότι επισημαίνεται η μειωμένη οξύτητα του συγκεκριμένου οίνου, εντούτοις δεν είναι πλήρης. Συγκεκριμένα, με τον εν λόγω ισχυρισμό προβάλλεται ο εύπεπτος χαρακτήρας του οίνου, χωρίς όμως να αναφέρεται ότι, ανεξαρτήτως της εύρυθμης λειτουργίας της πέψης, οι κίνδυνοι που συνδέονται με την κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών όχι μόνο δεν εξαλείφονται, αλλ' ούτε καν περιορίζονται. Αντιθέτως, δεδομένου ότι με τον επίμαχο ισχυρισμό τονίζεται μόνον ο εύπεπτος χαρακτήρας του οίνου, ο ισχυρισμός αυτός ενδέχεται να ενθαρρύνει την κατανάλωση του συγκεκριμένου οίνου και, εν τέλει, να οδηγήσει σε αύξηση των κινδύνων αυτών. Επομένως, η απαγόρευση τέτοιων ισχυρισμών δικαιολογείται με γνώμονα την επιταγή για τη διασφάλιση υψηλού επίπεδου προστασίας της υγείας των καταναλωτών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582